

PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO VILNIAUS TAIKOS PROGIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus Taikos progimnazijoje tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – padėti progimnazijoje užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

2. Tvarka nustato patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą progimnazijoje.

3. Tvarka remiasi šiais principais:

3.1. į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinės padėties, lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

3.2. kiekvienas progimnazijos administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, turi reaguoti ir jas stabdyti;

3.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;

4. visi progimnazijos bendruomenės nariai (mokiniai, administracijos atstovai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, tėvai (globėjai, rūpintojai), kiti darbuotojai) supažindinami su Tvarka, ją įgyvendinančiais dokumentais ir patvirtina tai savo parašu.

5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

5.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

5.1.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

5.1.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

5.1.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

5.1.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

5.2. patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra tyčiojama;

5.3. besityčiojantysis – vaikas ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų;

5.4. patyčias patiriantis suaugęs – administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai);

5.5. patyčių stebėtojas – mokinys ar suaugęs, matantis ar žinantis apie patyčias;

5.6. patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti imantis progimnazijos bendruomenės narių (mokinių, administracijos atstovų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

5.7. patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

5.8. patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos progimnazijoje stebėjimas renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

6. Tvarka parengta vadovaujantis Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus miesto bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 30-1602.

II PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA

7. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi progimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi progimnazijos vadovas, progimnazijos Vaiko gerovės komisijos nariai, klasių auklėtojai, o jos vykdyme dalyvauja visi progimnazijos bendruomenės nariai.

8. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja progimnazijos Vaiko gerovės komisija, kuri kiekvienais mokslo metais:

8.1. inicijuoja ir organizuoja anoniminę mokinių apklausą apie patyčias ir apibendrina jos rezultatus;

8.2. surenka apibendrintus duomenis iš klasių auklėtojų dėl mokykloje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę;

8.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie patyčias analizės duomenimis rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

8.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį progimnazijos Vaiko gerovės komisijos posėdyje;

8.5. teikia siūlymus progimnazijos vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo progimnazijoje, Tvarkos tobulinimo ir progimnazijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

8.6. atlieka kitus progimnazijos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkoje numatytus veiksmus.

9. Klasės auklėtojai kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja progimnazijos Vaiko gerovės komisiją apie prevencijos ir intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su patyčiomis.

III. PATYČIŲ INTERVENCIJA

10. Visais įtariamų ir realių patyčių atvejais kiekvienas progimnazijos administracijos atstovas, mokytojas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas:

10.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

10.2. primena mokiniui, kuris tyčiojasi, progimnazijos nuostatus patyčių klausimais ir mokinio elgesio taisykles;

10.3. jei mokiniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus), mokyklos darbuotojus ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

10.4. išsaugo vykstančių elektroninių patyčių įrodymus ir nedelsiant imasi visų reikiamų priemonių elektroninėms patyčioms sustabdyti;

10.5. surenka informaciją apie besityčiojančių tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus;

10.6. informuoja progimnazijos socialinį pedagogą apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, pateikdamas užpildytą pranešimo apie patyčias formą (1 priedas) bei įrodymus (išsaugotą informaciją) elektroninių patyčių atveju.

11. Socialinis pedagogas gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

11.1. registruoja pranešimą apie patyčias Patyčių registravimo žurnale;

11.2. nedelsdamas praneša klasės auklėtojui.

12. Klasės auklėtojas gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

- 12.1. nedelsdamas išsiaiškina situaciją;
- 12.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia mokinių tėvus dalyvauti pokalbiuose;
- 12.3. numato veiksmų su patyčių įvykio dalyviais planą (1 priedas IV dalis), vykdo tolesnę patyčių situacijos stebėseną;
- 12.4. nesiliaujant patyčioms ar esant sudėtingesniai patyčių atvejui kreipiasi į progimnazijos Vaiko gerovės komisijos pirmininką ir perduoda surinktus faktus apie netinkamą elgesį.
13. Progimnazijos Vaiko gerovės komisija įvertinusi turimą informaciją:
 - 13.1 organizuoja progimnazijos Vaiko gerovės komisijos posėdį, kurio metu supažindina su veiksmų plano nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui koreguoja klasės auklėtojo sudarytą veiksmų planą.
 - 13.2. informuoja progimnazijos vadovą apie esamą situaciją.
 - 13.3. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius posėdžius situacijos įvertinimui.
14. Mokiniai pasityčiojus iš administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, pateikdamas užpildytą pranešimo apie patyčias formą (1 priedas) informuoja progimnazijos vadovą, kuris imasi Tvarkoje ar kituose progimnazijos dokumentuose numatytų veiksmų.
15. Administracijos atstovui, mokytojui, švietimo pagalbos specialistui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš mokinio, asmuo, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, pateikdamas užpildytą pranešimo apie patyčias formą (1 priedas) informuoja progimnazijos vadovą, kuris imasi Tvarkoje ar kituose progimnazijos dokumentuose numatytų veiksmų.
16. Progimnazijos vadovas, sužinojęs apie progimnazijos darbuotojo patiriamas patyčias arba progimnazijos darbuotojo tyčiojimąsi, privalo nedelsiant imtis priemonių.
17. Kitiems patyčių dalyviams pagal individualius poreikius progimnazijoje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Visi dokumentai, esantys mokinio asmens byloje, ir duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti mokinio teises ir teisėtus interesus.
 19. Tvarka skelbiama progimnazijos internetinėje svetainėje ir skelbimų lentoje.
-

Patyčių prevencijos ir intervencijos
Vilniaus Taikos progimnazijoje tvarkos
1 priedas

Vilniaus Taikos progimnazijos
Pranešimas apie patyčias

_____ Nr. _____
(data) (Patyčių registracijos žurnale)

I. Bendrieji duomenys

Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota (apibraukti arba įrašyti):	
Žodinės: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;	
Fizinės: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;	
Socialinės: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;	
Elektroninės: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.	
Kita	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojamumas:	

II. Duomenys apie patyčių dalyvius

Asmens, patyrusio patyčias, vardas, pavardė (jei mokinys, nurodoma ir klasė)	
Asmens(-ų), kuris(-ie) tyčiojosi, vardas, pavardė (jei mokinys, nurodoma ir klasė)	
Asmens(-ų), stebėjusio(-ių) patyčias, vardas, pavardė (jei mokinys, nurodoma ir klasė)	

III. Stebėto įvykio aprašymas

--

Užpildžiusio asmens vardas, pavardė

Parašas

Socialinio pedagogo vardas, pavardė

Parašas

IV. Veiksmų planas

(pildo klasės auklėtojas, gali būti koreguojama progimnazijos Vaiko gerovės komisijos posėdyje)

Su asmeniu, patyrusiu patyčias	
Su asmeniu(-imis), kuris(-ie) tyčiojosi	
Su stebėtojais	
Su patyčių dalyvių tėvais	
Su kitais progimnazijos darbuotojais	
Kita (įrašyti)	

Užpildžiusio klasės auklėtojo vardas, pavardė

Parašas